

งานวิจัยคือหัวใจของ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

บทที่ 4

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจใน 4 มณฑลพื้นที่ศึกษา แนววิเคราะห์ประยุกต์จาก Diamond Model มณฑลฝูเจี้ยน (ฮกเกี้ยน)

4.1 ข้อมูลพื้นฐานมณฑลฝูเจี้ยน (ฮกเกี้ยน) FUJIAN: อีกหนึ่งมณฑล มังกรของจีน

มณฑลฝูเจี้ยนแบ่งเขตปกครองออกเป็น 9 เมือง 85 อำเภอ และ 1,104 เทศบาลตำบล โดยมี นครฝูโจว (Fuzhou) เป็นเมืองเอก

ตาราง เปรียบเทียบดัชนีสำคัญระหว่างไทยและมณฑลฝูเจี้ยน (ปี 2005)

มณฑล/ประเทศ	GDP (พันล้านเหรียญ สรอ.)	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (เหรียญ สรอ.ต่อคนต่อปี)	จำนวนประชากร (ล้านคน)	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
ประเทศไทย	174.6	2,720	64.2	517,000
ฝูเจี้ยน	79.52	2,257 หรือ 18,646 หยวน	35.4	121,700

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006, คำนวณที่อัตราแลกเปลี่ยน 8.26 หยวนต่อ 1 เหรียญ สรอ.

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
ธรรมศาสตร์

เศรษฐกิจมณฑลฝูเจี้ยน (福建)

Aksornsri Phanisharn

ที่มา: Asia Times Online

ที่มา: www.china.org.cn

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

ข้อมูลเศรษฐกิจพื้นฐานของมณฑลฝูเจี้ยน ปี 2005		
ข้อมูล	2005	
	ตัวเลข/มูลค่า	สัดส่วนของทั้งประเทศ (%)
ขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	121,700	อันดับ 23 ในจีน
GDP (พันล้านหยวน)	656.9	3.6 (อันดับ 11 ในจีน)
จำนวนประชากร (ล้านคน)	35.4	อันดับ 18 ในจีน
รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (หยวน)	18,646	อันดับ 9 ในจีน
มูลค่าเพิ่มของผลผลิต		
— การผลิตขั้นปฐม (เกษตร) (พันล้านหยวน)	83.1	3.6
— การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม) (พันล้านหยวน)	320	3.7
— บริการและอื่นๆ (พันล้านหยวน)	253.8	3.5
Gross Industrial Output (พันล้านหยวน)	812.9	3.2
การลงทุนในสินทรัพย์คงที่ (พันล้านหยวน)	234.5	2.6
ยอดขายปลีก (พันล้านหยวน)	234.6	3.5
ดัชนีราคาผู้บริโภค (%)	-	-
การส่งออก (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	34.8	4.6 (อันดับ 6 ในจีน)
— โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	21.8	4.9
การนำเข้า (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	19.6	3.0 (อันดับ 9 ในจีน)
— โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	14	3.6
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ		
— จำนวนโครงการ	1,988	4.5
— มูลค่าการลงทุนตามสัญญา (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	6	3.2
— มูลค่าการลงทุนจริง (พันล้าน เหรียญ สหรัฐ.)	5.4	9.0 (อันดับ 6 ในจีน)
— จำนวนบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน (จดทะเบียน)	17,854	อันดับ 6 ในจีน

สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของฝูเจี้ยน

มณฑลฝูเจี้ยนเป็นมณฑลที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 11 ของจีน และเป็นมณฑลสำคัญในกลุ่มเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำไข่มุก หรือ ฟานจูซานเจียว ในภาษาจีนกลาง ฝูเจี้ยนเป็นมณฑลจีนที่อยู่ใกล้กับไต้หวันมากที่สุด กั้นด้วยช่องแคบไต้หวันซึ่งมีระยะห่างราว 180 กิโลเมตร สำหรับเมืองเซี่ยเหมิน (Xiamen) นับเป็น “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” Special Economic Zone ที่จัดตั้งขึ้นในยุคแรกๆ ของจีน เซี่ยเหมินตั้งอยู่ตรงข้ามกับเกาะจินเหมิน (Jinmen) ของไต้หวันห่างกันเพียง 3 กิโลเมตร

ในปี 2005 ฝูเจี้ยนมีอัตราเติบโตของ GDP ร้อยละ 14 หรือมูลค่า 656.9 พันล้านหยวน มีขนาด GDP ใหญ่เป็นอันดับที่ 11 ของประเทศ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.6 ของ GDP จีนทั่วทั้งประเทศ

ตารางแสดงโครงสร้างของ GDP ¹ ของมณฑลฝูเจี้ยน เปรียบเทียบระหว่างปีต่างๆ (%)				
การผลิต	ปี 1985	ปี 2000	ปี 2003	ปี 2005
การผลิตขั้นปฐม (เกษตร)	34.0	17.0	13.3	12.8
การผลิตขั้นที่สอง (อุตสาหกรรม)	36.2	43.3	47.5	48.7
- อุตสาหกรรม	31.0	37.8	40.9	43.3
บริการและอื่นๆ	29.8	39.7	39.2	38.5

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

จากตารางแสดงสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ต่อ GDP ของฝูเจี้ยน ในปี 2005 ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมมีสัดส่วนราวร้อยละ 43.3 ของ GDP ในขณะที่ มีการผลิตในขั้นปฐมเพียงร้อยละ 12.8 นอกจากนี้ การผลิตในภาคบริการและอื่นๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 38.5

¹ จากคำนิยามในหนังสือสถิติของจีน คำว่า “การผลิตขั้นปฐม” (Primary Industry) หมายถึง การเกษตร ป่าไม้ ปศุสัตว์ และการประมง “การผลิตขั้นที่สอง” (Secondary Industry) หมายถึง การทำเหมือง การผลิตแปรรูป อุตสาหกรรม การผลิตพลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ และก๊าซ รวมถึงการก่อสร้าง ส่วนกลุ่มสุดท้าย (Tertiary Industry) หมายถึงภาคบริการ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ไม่รวมในขั้นปฐมและขั้นที่สอง

4.2 เงื่อนไขด้านปัจจัย (Factor Conditions)² ของมณฑลผู้เจี้ยน

4.2.1 ปัจจัยพื้นฐาน/ ปัจจัยทางกายภาพ

มณฑลผู้เจี้ยนตั้งอยู่ทางแนวชายฝั่งทะเลทางตอนใต้ของจีนบริเวณทะเลตงไห่หรือทะเลจีนตะวันออก มีพื้นที่รวม 121,700 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทางภาคเหนือติดกับมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) ภาคตะวันตกติดมณฑลเจียงซี (Jiangxi) ภาคใต้ติดกับมณฑลกวางตุ้ง (Guangdong) ภาคตะวันออกติดกับช่องแคบไต้หวัน (Taiwan Strait)

ภูมิประเทศส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นเนินเขาเตี้ยๆ เพื่อกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาอู่ชาน (Wuyishan) พื้นที่ทางตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบแคบๆ ไปจนถึงแนวชายฝั่ง โดยผู้เจี้ยนมีชายฝั่งทะเลยาว 3,324 กิโลเมตร ยาวเป็นอันดับ 2 ของประเทศ มีเกาะทั้งหมดถึง 1,202 เกาะ และอำรรวมชาติมากมาย 125 อำเภอ ผู้เจี้ยนมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำหมิ่นเจียง (Minjiang) แม่น้ำจินเจียง (Jinjiang) และฉิวหลงเจียง (Jiulongjiang)

แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

ผู้เจี้ยนมีแหล่งทรัพยากรสินแร่มากมาย มีการสำรวจพบสินแร่ต่างๆ กว่า 100 ชนิด สินแร่ที่สำคัญและมีปริมาณมาก เช่น หินทรายควอตซ์ ทองคำ เงิน ตะกั่ว สังกะสี แมงกานีส ดินขาว หินปูน กราไฟต์ สัมหิน หินสบู่ และกำมะถัน โดยมีปริมาณหินทรายควอตซ์มากจนติดอันดับแรกๆ ของจีนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และยังมีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดใจีน โดยครอบคลุมพื้นที่กว่าร้อยละ 52 ของพื้นที่ทั้งหมดในผู้เจี้ยน เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ที่สำคัญ โดยสามารถผลิตไม้ก่อนได้มากเป็นอันดับ 3 ของจีน

² ข้อมูลส่วนใหญ่ จาก China Statistical Yearbook 2006; Fujian Statistical Yearbook 2005 และ 2006

งานวิจัยคือหัวใจของ
 Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ฝูเจี้ยนยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายพันชนิด โดยเฉพาะที่เขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาอู้อี้ซาน เขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาเหมยฮวา นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีพื้นที่บริเวณชายฝั่งแบบมรสุมเขตร้อนและมีไหล่ทวีปแคบ มีกระแสน้ำอุ่นและน้ำเย็นไหลเวียน จึงทำให้มีสัตว์น้ำทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา อยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบด้วยพื้นที่ทำประมงขนาดใหญ่ 5 แห่ง ถือเป็นพื้นที่ประมงที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน

แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

ฝูเจี้ยนมีเขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาอู้อี้ซาน (Wuyi Mountain Nature Reserve) ซึ่งได้รับการรับรองฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับมรดกโลกโดยองค์การ UNESCO เนื่องจากเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่างๆมากมาย จนถือเป็นเขตอนุรักษ์สัตว์มีกระดูกสันหลังและแมลงตัวอย่างที่มีชื่อของโลก และ เขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาเหมยฮวา (Meihua Mountain Nature Reserve) ในเมืองหลงเจี้ยน (Longyan) ก็เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกและสัตว์อื่นๆ มากมายเช่นกัน

แหล่งพลังงาน

ฝูเจี้ยนเป็นแหล่งพลังงานน้ำที่สำคัญของจีน เนื่องจากมีแม่น้ำ 663 สาย ความยาวรวม 13,569 กิโลเมตร โดยมีแม่น้ำหมิ่นเจียง (Minjiang) เป็นเส้นทางน้ำสายหลักและเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในฝูเจี้ยน ไหลผ่านบริเวณทางตอนเหนือและตอนกลางของฝูเจี้ยน และยังมีแม่น้ำที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ แม่น้ำจินเจียง (Jinjiang) และฉิวหลงเจียง (Jiulongjiang) เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4.2.2 ปัจจัยที่สร้างขึ้น เช่น โครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคม

การขนส่งทางรถไฟ

ผู้เขียนมีเส้นทางรถไฟระยะทางรวม 1,565 กิโลเมตร เชื่อมโยงไปยังมณฑลทางตอนเหนือและตอนกลางของจีน โดยมีเส้นทางรถไฟที่สำคัญหลายเส้นทาง ได้แก่

- สายอิงถาน-เซี่ยเหมิน (Yingtian-Xiamen) เชื่อมโยงกับเส้นทางสายเป่ย์จิง-เกาหลุน (Beijing-Kaoloon, Hongkok)
- สายกว่างโจว-เซี่ยงไฮ้ (Guangzhou-Shanghai) ซึ่งตัดผ่านนครฝูโจวและเมืองเซี่ยเหมิน
- สายฝูโจว-เวินโจว (Fuzhou-Wenzhou, Zhejiang) ระยะทาง 360 กิโลเมตร เป็นต้น

การขนส่งทางรถยนต์

ผู้เขียนมีเส้นทางขนส่งทางรถยนต์ระยะทางยาวกว่า 56,208 กิโลเมตร เป็นเส้นทางด่วน 1,043 กิโลเมตร เส้นทางขนส่งทางรถยนต์ที่สำคัญ เช่น สายเป่ย์จิง-ฝูโจว (Beijing-Fuzhou) สายฝูโจว-คุนหมิง (Fuzhou-Kunming) สายเซี่ยเหมิน-เฉิงตู (Xiamen-Chengdu) และสายฝูโจว-หลานโจว (Fuzhou-Lanzhou) โดยมีเส้นทางหลวงชั้นหนึ่ง ได้แก่ สายฝูโจว-ฉวงโจว-เซี่ยเหมิน-จางโจว

นอกจากนี้ ในการคมนาคมระหว่างเมืองเอก คือ นครฝูโจวและเมืองเซี่ยเหมิน นับว่ามีประสิทธิภาพมาก โดยอาศัยเส้นทางด่วน ใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง และมีการก่อสร้างสะพานเชื่อมขึ้นใหม่อีก 3 แห่ง ได้แก่ ซานเซียนโจว (Sanxianzhou) จินซาน (Jinshan) และฉิงโจว (Qingzhou) ด้วย

ปัจจุบัน ผู้เขียนกำลังดำเนินการก่อสร้างเส้นทางใหม่อีก 3 เส้นทาง ได้แก่ สายเวินโจว-ฝูโจว (Wenzhou-Fuzhou) สายจางโจว-หลงเถียน (Zhangzhou-Longyan) และทางหลวงระดับประเทศซึ่งเชื่อมกรุงเป่ย์จิงและนครฝูโจว (Beijing-Fuzhou) และยังมีทางด่วนอีกหลายเส้นทาง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2010

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคเหล่านี้ยังทำให้อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและโลจิสติกส์ใน ผู้
เจี้ยนขยายตัวและเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น บริษัท Taiwan Cement Group ได้เข้ามาลงทุนก่อสร้าง
โรงงานผลิตปูนซีเมนต์ขึ้นที่ผู้เจี้ยน และมณฑลใกล้เคียงด้วย เป็นต้น

การขนส่งทางอากาศ

ผู้เจี้ยนมีท่าอากาศยานที่สำคัญ 5 แห่ง ได้แก่

- (1) ท่าอากาศยานนานาชาติเจียงเล่ยนครฟูโจว (Fuzhou Chengde International Airport) มีเที่ยวบิน
ตรงเชื่อมกับฮ่องกง มาเก๊า กัวลาลัมเปอร์ และสิงคโปร์
- (2) ท่าอากาศยานนานาชาติเกาฉีเมืองเซี่ยเหมิน (Xiamen Gaoqi International Airport) ซึ่งมี
เที่ยวบินตรงมายังกรุงเทพ (มีเที่ยวบินทุกวัน ใช้เวลาบิน 3.15 ชั่วโมง) นอกจากนี้ ยังสามารถบิน
ตรงเชื่อมกับฮ่องกง มาเก๊า กัวลาลัมเปอร์ สิงคโปร์ มะนิลา โอซาก้า โซล และโตเกียว
- (3) ท่าอากาศยานจิ้นเจียงเมืองเจี้ยนโจว (Quanzhou Jinjiang Airport)
- (4) ท่าอากาศยานอู่ชานเมืองหนานผิง (Nanping Wuyishan Airport)
- (5) ท่าอากาศยานเหลียนเจิง (Liancheng Domestic Airport)

ทั้งหมด รวมให้บริการเส้นทางบินทั้งในและระหว่างประเทศกว่า 118 เส้นทาง และเชื่อมโยงเมือง
ต่างๆ ภายในประเทศกว่า 40 เมือง

สำหรับการขนส่งทางอากาศ (Air Cargo) ของท่าอากาศยานเกาฉีในเมืองเซี่ยเหมิน ซึ่งเป็นฐาน
สำนักงานของสายการบินเซี่ยเหมิน (Xiamen Airlines) มีอาคารคลังสินค้าแห่งใหม่ที่สามารถรองรับสินค้า
ได้ปีละ 150,000 ตัน และเป็นศูนย์กลางการซ่อมเครื่องบินที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ทั้งนี้ ในปี 2003 บริษัท
Xiamen International Airport Group ได้เข้าซื้อกิจการท่าอากาศยานนานาชาตินครฟูโจว และได้เริ่ม
แผนการขยายพื้นที่ท่าอากาศยานฯ โดยจะเพิ่มช่องรันเวย์พิเศษและเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับ
ผู้โดยสารจาก 10 ล้านคนเป็น 17 ล้านคนต่อปี

การขนส่งทางน้ำ

ผู้เจียนมีเส้นทางเดินเรือทะเลระยะทางกว่า 3,245 กิโลเมตร และมีชายฝั่งทะเลยาวเป็นอันดับ 2 ของจีน จึงเป็นที่ตั้งท่าเรือขนส่งสินค้ากว่าหลายร้อยแห่ง รวมท่าเทียบเรือ 327 ท่า เป็นท่าเทียบเรือขนาดระวางมากกว่า 10,000 ตัน 35 ท่า ซึ่งสามารถรองรับการขนส่งสินค้าได้รวมกันกว่า 45 ล้านตันต่อปี

ท่าเรือสำคัญในผู้เจียน ได้แก่ ท่าเรือหมาเหว่ย (Mawei) ในนครผู้โจว ท่าเรือตงตู้ (Dongdu) และท่าเรือเหมยโจวที่เมืองเซี่ยเหมิน ซึ่งติดอันดับ 1 ใน 10 ท่าเรือผู้ขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ของจีน โดยท่าเทียบเรือน้ำลึกขนาดระวาง 50,000-100,000 ตัน จำนวน 6 ท่า ได้แก่ ท่าซาเฉิง (Shacheng Bay) ท่าซานตู้ (Sandu Bay) ท่าหลัวหยวน (Luoyuan Bay) ท่าเหมยโจว (Meizhou Bay) ท่าเซี่ยเหมิน (Xiamen Port) และท่าตงซาน (Dongshan Bay) นอกจากนี้ ยังมีท่าเรืออื่นๆ ในเมืองเฉวียนโจว หิงเต๋อ และจางโจว มีเส้นทางเดินเรือไปยังฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และท่าเรือสำคัญในเมืองใหญ่มากกว่า 60 ท่าในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก

ท่าเรือหมาเหว่ยในผู้โจว

สำหรับความสามารถของท่าเรือหมาเหว่ย ในนครผู้โจว นั้น มีท่าเทียบเรือสำหรับเรือขนาด 10,000 ตัน ทั้งหมด 13 แห่ง ซึ่งรวมถึงท่าเทียบเรือผู้ขนส่งสินค้าอีก 3 แห่ง แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่แม่น้ำต้นเขิน ทำให้บริเวณดังกล่าวไม่สามารถสร้างท่าเทียบเรือที่มีขนาดใหญ่กว่านี้ได้ โดยท่าเทียบเรือที่มีขนาดใหญ่ ได้แก่ ท่าเทียบเรือเมืองผู้ชิง ซึ่งสามารถรองรับเรือขนาด 30,000 ตัน

ท่าเรือตงตู้ในเซี่ยเหมิน

ในส่วนของท่าเรือเซี่ยเหมิน จัดเป็นท่าเรือชายฝั่งที่จอแจมากที่สุดเป็นอันดับ 6 ของจีน และเป็นท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่ ด้วยความยาวชายฝั่งบริเวณท่าเรือถึง 64.50 กิโลเมตร และระดับความลึกของน้ำกว่า 12 เมตร ประกอบด้วยท่าเทียบเรือขนาดต่างๆ 81 ท่า โดยเป็นท่าเรือน้ำลึก 16 ท่า

รัฐบาลเซี่ยเหมินได้พัฒนาและขยายท่าเรือตงตู้ในเมืองเซี่ยเหมิน เพื่อให้สามารถรองรับเรือขนาด 50,000 ตัน 2 แห่ง ท่าเทียบเรือขนาด 30,000 ตัน 2 แห่ง และท่าเทียบเรือขนาด 10,000 ตัน 4 แห่ง และในปี 2003 ได้มีการเปิดใช้ท่าเรือขนส่งสินค้าของเรือบรรทุกสินค้าขนาด 100,000 ตัน บริเวณท่าเรือเจียงหยิน (Jiangyin) ใกล้นครผู้โจว

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อัษฎรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ท่าเรือเซี่ยเหมินสามารถรองรับการขนส่งสินค้าได้สูงถึง 43 ล้านตัน มีเส้นทางเดินเรือไปยังท่าเรือต่างๆ 60 แห่งทั่วโลก เช่น ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน และสิงคโปร์ และปัจจุบัน ได้เปิดเส้นทางเรือข้ามมหาสมุทรไปยังประเทศในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ยุโรป และอเมริกา

นอกจากนี้ ในปี 2004 การท่าเรือแห่งประเทศไทยร่วมกับบริษัท Henderson China ของฮ่องกง และบริษัท Pacific Industries and Development ของประเทศอินโดนีเซีย สาขาฮ่องกง ได้เข้าถือหุ้นบริษัทจัดการท่าเรือบรรทุกสินค้าที่ทำเรือฉิ่งโจวและท่าเรือต้าเจียง รวมทั้งเข้าบริหารจัดการท่าเรือน้ำลึกแห่งใหม่บริเวณแม่น้ำหมินเจียงโดยมีหุ้นส่วนรวมกันร้อยละ 49

แหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้า/ ก๊าซธรรมชาติ

เนื่องจากผู้เจ้ียนมีแหล่งทรัพยากรน้ำเป็นจำนวนมาก จึงเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกของจีน ด้วยกำลังการผลิตกว่า 610 ร้อยล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี หรือร้อยละ 8 ของปริมาณไฟฟ้าพลังน้ำรวมทั่วประเทศ สถานีผลิตไฟฟ้าที่สำคัญตั้งอยู่ที่เขตสุยโข่ว (Shuikou) เขตชาลีโข่ว

(Shaxikou) นครฝูโจว เมืองจางผิง (Zhangping) และเมืองหย่งอัน (Yong'an) สถานีผลิตไฟฟ้าอีกแห่งที่เขตซ่งหยู่ (Songyu) ในเมืองเซี่ยเหมิน และสถานีผลิตไฟฟ้าเหมยโจวหวน (Meizhouwan) ใกล้เมือง เซี่ยเหมิน

นอกจากนี้ ยังมีโรงไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติในเมืองเฉียนโจว และกำลังก่อสร้างโรงก๊าซเหลวแห่งที่ 2 ของจีนขึ้นในปี 2008 มีโรงไฟฟ้าพลังลมนำร่องขนาด 6 เมกะวัตต์ มีแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังลมขนาด 100 เมกะวัตต์ ในอำเภอผิงถาน (Pingtan) และโรงไฟฟ้าพลังลมที่เมืองฝูเถียน ในปี 2008

4.2.3 ประชากรและทรัพยากรมนุษย์

ผู้เจ้ียนมีประชากรราว 35.4 ล้านคน เป็นมณฑลที่มีประชากรมากเป็นอันดับที่ 18 ของจีน ส่วนใหญ่อยู่ในชนบทราว 18.7 ล้านคน ส่วนประชากรในเขตเมืองมีประมาณ 16.7 ล้านคน และยังเป็นภูมิภาคหนาแน่นของชาวจีนโพ้นทะเลกว่า 10 ล้านคนในกว่า 90 ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในไต้หวัน มีประชากรที่มีเชื้อสายชาวผู้เจ้ียนโดยกำเนิดคิดเป็นร้อยละ 80 ของประชากรรวมทั้งหมด 20 ล้านคนในไต้หวัน ขณะเดียวกันก็มีชาวไต้หวันอาศัยอยู่ในผู้เจ้ียนราว 10,000 คน

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังมีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ทั้งหมด 47 กลุ่ม หรือราว 580,000 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.7 ของประชากรรวม ในจำนวนนี้เป็นชาวเซอ (She) มากที่สุดประมาณ 350,000 คน ถือเป็นมณฑลที่มีชาวเซออาศัยอยู่มากที่สุดในจีน และชาวฮุย (Hui) หรือมุสลิม เป็นต้น ชนกลุ่มน้อยจะอาศัยอยู่ในเมืองหนึ่งต่อ ผู้โจว เฉียนโจว เป็นต้น

4.2.4 โครงสร้างพื้นฐานด้านความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้เขียนมีแรงงานที่มีความรู้ความสามารถทางวิศวกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมาก มีมหาวิทยาลัยประมาณ 53 แห่ง และมีสถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของรัฐอีกกว่า 104 แห่งที่สำคัญ ผู้เขียนมีนิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับประเทศ (Economic and Technological Development Zone) และนิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับมณฑล ที่สำคัญ เช่น นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีฝูโจว (Fuzhou Economic and Technological Development Zone) ตั้งอยู่ในเขตหมาเหว่ย นิคมพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่เซี่ยเหมิน (Xiamen High-Tech Development Zone) เป็นนิคมพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่ระดับชาติที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหรงเจียว (Rongqiao Economic and Technological Development Zone) และนิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหลัวหย่วนวาน (Luoyuanwan Economic and Technological Development Zone) เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4.3 เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (Demand Conditions)³ ของมณฑล ฝูเจี้ยน

ในปี 2005 ฝูเจี้ยนมีมูลค่าการค้าปลีกราว 235 พันล้านหยวน สูงติดอันดับ 13 ของจีนและขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 นอกจากนี้ ชาวฝูเจี้ยนยังมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีราว 18,646 หยวน มากเป็นอันดับ 9 ของจีน เนื่องจากรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้รูปแบบและโครงสร้างการจับจ่ายบริโภคของประชาชนในฝูเจี้ยนในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมาก จากรูปแบบการบริโภคเพื่อความอยู่รอดเมื่อสิบปีที่ผ่านมาก ไปสู่การบริโภคเพื่อความพึงพอใจส่วนบุคคลมากขึ้น

นอกจากนี้ หากพิจารณารายได้แบ่งแยกตามกลุ่มของประชากร พบว่า ครัวเรือนของฝูเจี้ยนในเขตเมือง มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (annual per capita disposal income) ราว 12,321 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3 และรายจ่ายเพื่อการครองชีพต่อหัวต่อปี (per capita annual living expenditure) ราว 8,794 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8

³ ข้อมูลส่วนใหญ่ จาก China Statistical Yearbook 2006; Fujian Statistical Yearbook 2006; Hong Kong Trade Development Council; China Business Handbook, 10th ed Char. และ Australia-China Chamber of Commerce and Industry of New South Wales (<http://www.accci.com.au>).

งานวิจัยคือหัวใจของ

ตารางแสดงดัชนีสำคัญด้านการบริโภคและยอดขายปลีกของผู้เจี้ยน 2005			
มณฑลผู้เจี้ยน	ข้อมูลปี 2005	อัตราเปลี่ยนแปลง	อันดับในจีน
ยอดขายปลีก (พันล้านหยวน)	234.6	17.5	13
การครอบครองสินค้า (ต่อ 100 ครัวเรือนในเขตเมือง)			
— เครื่องคอมพิวเตอร์	54.9	17.9	5
— เครื่องปรับอากาศ	134.9	6.5	6
— รถยนต์ส่วนบุคคล	1.7	19.7	18
ดัชนีราคาผู้บริโภค (%)	2.2	-1.8	7
Per capita GDP (หยวน)	18,646	-	9
ค่าจ้างเฉลี่ยของแรงงาน (หยวน)	17,146	9.9	11

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

ในแง่ของโครงสร้างการใช้จ่ายบริโภค เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ระหว่างปี 1996 กับปี 2005 พบว่า ชาวผู้เจี้ยนยังคงให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารการกินเป็นสัดส่วนที่สูงรองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การพักผ่อนบันเทิง วัฒนธรรม และที่เด่นชัดคือ การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเพื่อที่พักอาศัย

ตาราง สัดส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าบริโภคของประชาชนในเขตเมือง (%)			
รายการ	ปี 1996	ปี 2004	ปี 2005
อาหาร	61.4	41.6	40.9
เสื้อผ้า	10.0	7.3	8.1
สินค้าและอุปกรณ์ในครัวเรือน	5.9	5.3	5.2
ยาและบริการทางการแพทย์	1.8	5.8	5.4
การเดินทางขนส่ง และโทรคมนาคมสื่อสาร	4.5	12.9	11.9
การศึกษา บันเทิงและวัฒนธรรม	5.8	12.9	12.6
ที่พักอาศัย	7.3	10.7	12.2

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สำหรับรูปแบบการค้าปลีกและช่องทางในการจำหน่ายสินค้าในฝูเจี้ยนได้มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นห้างสรรพสินค้าแบบดั้งเดิม และร้านค้าปลีกโมเดิร์นเทรดสมัยใหม่ ร้านไฮเปอร์มาร์เก็ต และห้างค้าปลีกข้ามชาติ เช่น คาร์ฟูร์ วอลมาร์ท เมโทร และทรัสต์มาร์ท (จากไต้หวัน) เป็นต้น

4.3.1 เมืองเอกและเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจของมณฑลฝูเจี้ยน

เมื่อพิจารณาด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจของแต่ละเมืองสำคัญของมณฑลฝูเจี้ยน สรุปได้ดังนี้

ตาราง ข้อมูลทางเศรษฐกิจของเมืองสำคัญในฝูเจี้ยน ปี 2005						
เมือง	จำนวนประชากร (ล้านคน)	GDP (พันล้านหยวน)	GDP ต่อหัว (หยวน)	ผลิตผลทางอุตสาหกรรม (พันล้านหยวน)	ยอดขายปลีก (พันล้านหยวน)	การส่งออก (ล้านเหรียญสรอ.)
ฝูโจว Fuzhou	6.09	147.6	22,301	186.0	66.3	9,420
เซี่ยเหมิน Xiamen	1.47	100.7	44,737	204.1	27.2	17,266
เฉวียนโจว Quanzhou	6.65	162.6	21,427	211.7	56.2	3,207
จางโจว Zhangzhou	4.56	62.9	13,402	62.0	23.0	2,598
ฝูเถียน Putian	3.04	36.0	12,854	37.7	12.8	1,115

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

นครฝูโจว (Fuzhou): เมืองเอกของฝูเจี้ยน

นครฝูโจวตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของฝูเจี้ยน ในปี 2005 ฝูโจวมีมูลค่า GDP เท่ากับ 147.6 พันล้านหยวน รายได้ของประชากรเฉลี่ย 22,301 หยวน มีประชากร 6 ล้านกว่าคน และยังเป็นภูมิภูลำเนาเดิมของชาวจีนโพ้นทะเลกว่า 2.5 ล้านคนในกว่า 50 ประเทศทั่วโลก

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ฝูโจวมีแม่น้ำหมิ่นเจียงไหลผ่าน และมีชายฝั่งทะเลยาว 1,137 กิโลเมตร คิดเป็น 1 ใน 3 ของความยาวของชายฝั่งทะเลทั้งหมดในฝูเจี้ยน และเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึกสำคัญหลายแห่ง เช่น ท่าเรือหมาเหว่ย ซึ่งห่างจากฮ่องกง 904 กิโลเมตร และสามารถเชื่อมต่อกับ 30 ประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เป็นต้น

นครฝูโจวยังเป็นแหล่งพลังงานสำคัญ โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำ มีโรงผลิตน้ำ 7 แห่ง เพื่อสนองต่อความต้องการทั้งจากโรงงานและบ้านเรือน

อุตสาหกรรมสำคัญของฝูโจว ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ สิ่งทอจำพวกผ้าไหมและผ้าฝ้าย เหล็ก และเหล็กกล้า อุตสาหกรรมประมง และอาหารกระป๋อง และยังมีชื่อด้านสินค้าหัตถกรรมที่เป็นงานศิลปะพื้นเมือง โดยเฉพาะเครื่องเงิน และงานแกะสลักหินโซ่วซาน

ในด้านอุตสาหกรรมเกษตร พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของฝูโจว ได้แก่ ลิ้นจี่ ลำไย ลูกสมอ ส้ม ฝูเจี้ยน (ส้มฮกเกี้ยน) **รวมทั้งสินค้าอื่นๆ ที่มีชื่อของฝูโจว คือ ชามะลิ**

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอีกอุตสาหกรรมที่สำคัญ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งน้ำพุร้อน เนื่องจากฝูโจวตั้งอยู่ใจกลางบริเวณพื้นที่ที่มีน้ำพุร้อนใหญ่ที่สุด 1 ใน 3 แห่งของจีน

ปัจจุบัน รัฐบาลฝูโจวเน้นยุทธศาสตร์การพัฒนา **“เขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำหมิ่นเจียง”** เพื่อผลักดันให้เป็นฐานขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของแม่น้ำหมิ่นเจียง ด้วยนโยบายส่งเสริมและปฏิรูประบบเศรษฐกิจเพื่อรับนักลงทุนจากต่างชาติ โดยมีการเปิดนิคมต่างๆ เช่น นิคมพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิคมปลอดภาษี นิคมส่งเสริมการลงทุนในระดับต่างๆ รวมทั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ ที่สำคัญ ได้แก่ นิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีฝูโจว (Fuzhou Economic and Technological Development Zone) และนิคมพัฒนาวิทยาศาสตร์เพื่อการพาณิชย์ เป็นต้น

รวมถึงการเปิดเสรีและปฏิรูประบบการเงินและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะนักลงทุนชาวไต้หวัน

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

บริษัทต่างชาติได้เข้ามาลงทุนในผู้ใจกว่า 3,000 ราย ส่วนใหญ่เป็นชาวไต้หวัน ฮ็องกง และ สิงคโปร์ โดยเฉพาะชาวไต้หวัน คิดเป็นสัดส่วนการลงทุนสูงถึงร้อยละ 77 ของมูลค่าผลผลิตรวมในท้องถิ่น ส่วนใหญ่ลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเบา ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อาหาร เคมีภัณฑ์ และสิ่งทอ

ส่วนท่าอากาศยานนานาชาติของผู้ใจ ในแต่ละปีมีจำนวนผู้โดยสารถึง 2 ล้านคน นอกจากนี้ยังมี เส้นทางหลวงและทางรถไฟที่เชื่อมต่อกับมณฑลต่างๆ อย่างสะดวกอีกด้วย สำหรับท่าอากาศยานนานาชาตินครผู้ใจมีเที่ยวบินไปยังเมืองในประเทศต่างๆ 40 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ระยะเวลาเดินทางไปยัง เมืองสำคัญในประเทศต่างๆ ดังนี้

ฮ็องกง	ทุกวัน	ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 25 นาที
กัวลาลัมเปอร์	4 วันต่อสัปดาห์	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 10 นาที
มาเก๊า	ทุกวัน	ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 20 นาที
สิงคโปร์	4 วันต่อสัปดาห์	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 10 นาที

เมืองเซี่ยเหมิน (Xiamen)

เมืองเซี่ยเหมินตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของผู้เจี้ยน ห่างจากนครผู้ใจประมาณ 225 กิโลเมตร มีพื้นที่รวม 1,565 ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวมเพียง 1.47 ล้านคน แต่มีมูลค่า GDP เฉลี่ยต่อหัวสูงถึง 44,737 หยวนสูงกว่าเมืองอื่นๆ ในผู้เจี้ยน และสูงติดอันดับต้นของจีน

เซี่ยเหมินนับเป็นเมืองที่อยู่ใกล้ไต้หวันที่สุดโดยตั้งอยู่ตรงข้ามกับเกาะจินเหมิน (Jinmen) ของไต้หวันห่างกันเพียง 3 กิโลเมตร

ในด้านเศรษฐกิจ จากการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษรุ่นแรกๆ ของจีน ตั้งแต่ปี 1979 ทำให้มีการลงทุนจากต่างชาติเป็นสัดส่วนสูง และมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของเซี่ยเหมิน มีโครงการลงทุนกว่า 5,000 โครงการ ด้วยมูลค่าการลงทุนตามสัญญาถึง 20 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. และมูลค่าการลงทุนจริงกว่า 12 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. ในจำนวนนี้ เป็นมูลค่าเงินลงทุนที่ใช้จริงจากไต้หวันกว่า 10 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. และเพื่อเป็นการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ รัฐบาลเซี่ยเหมินได้กำหนดให้จัดงานแสดงสินค้าและการลงทุนขึ้นที่เมืองเซี่ยเหมินในเดือนกันยายนของทุกปี

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

อุตสาหกรรมที่สำคัญของเซี่ยเหมิน ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การต่อเรือ อาหารแปรรูป ประมง การฟอกหนัง สิ่งทอ เครื่องมือเครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์ ยางพารา และพลาสติก

ด้านการค้าระหว่างประเทศของเซี่ยเหมินจัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของจีน รองจากเมืองเซินเจิ้น มหานครชางไห่ และกว่างโจว นอกจากนี้ อุตสาหกรรมบริการเป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่สำคัญของ เซี่ยเหมิน ได้แก่ การเงินและธนาคาร และโทรคมนาคม

รัฐบาลกลางและรัฐบาลผู้เจี้ยนได้จัดตั้งนิคมพัฒนาพิเศษต่างๆ ขึ้นในเมืองเซี่ยเหมิน เช่น นิคมพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่เซี่ยเหมิน (Xiamen Torch High-Tech Development Zone) นิคมส่งเสริมการลงทุนไห่ซาง (Haicang investment zone) นิคมเศรษฐกิจทัณฑ์บนเซี่ยงหยู เป็นต้น

ด้านการขนส่งทางเรือ รัฐบาลเซี่ยเหมินได้พัฒนาและขยายท่าเรือน้ำลึกสำคัญ คือ ท่าเรือตงตู้ของเซี่ยเหมิน ซึ่งจัดเป็นท่าเรือสำหรับตู้บรรทุกสินค้าที่ใหญ่เป็นอันดับ 6 ของจีน มีท่าเทียบเรือขนาด 50,000 ตัน 2 แห่ง ท่าเทียบเรือขนาด 30,000 ตัน 2 แห่ง และท่าเทียบเรือขนาด 10,000 ตัน 4 แห่ง และมีเส้นทางเดินเรือเชื่อมตรงไปยังท่าเรือต่างๆ 60 แห่งทั่วโลก และมีบริษัทขนส่งเข้ามาดำเนินกิจการอยู่มาก เช่น บริษัท OOCL ได้เข้ามาเปิดกิจการขนส่งสินค้าจากจีนและเกาหลีไปยังทวีปอเมริกาเหนือ โดยใช้เวลาขนส่งถ่ายต่อไปยังลอสแอนเจลิส 16 วัน และไปยังซีแอตเติล 13 วัน

เมืองผู้เถียน (Putian)

ตั้งอยู่ทางใต้ของฝูโจวห่างกันประมาณ 84 กิโลเมตรในปี 2005 ผู้เถียนมีมูลค่า GDP เท่ากับ 36 พันล้านหยวน รายได้ของประชากรเฉลี่ย 12,845 หยวน มีประชากรราว 3 ล้านคน

ผู้เถียนเป็นแหล่งผลิตลำไยที่สำคัญของจีน และได้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าลำไยอบแห้งของจีน โดยเฉพาะลำไยแห้งที่ผลิตในเมืองผู้เถียนถือว่ามีคุณภาพสูงเป็นที่นิยมยอมรับของชาวจีนโดยทั่วไป ในแต่ละปีผู้เถียนมีผลผลิตลำไยแห้งถึง 60,000 ตัน ซึ่งใกล้เคียงกับปริมาณการนำเข้า

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4.4 สภาพแวดล้อมและบริบทแวดล้อมทางธุรกิจ (Business Context) ของมณฑลผู้เจียน

บริบทและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ จะแบ่งประเด็นพิจารณาออกเป็น 2 ด้านหลัก คือ

- (1) สภาพแวดล้อมภายใน เช่น สภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั่วไปของมณฑล บทบาทของภาคเอกชน และบริบททางธุรกิจที่สนับสนุนและส่งเสริมโดยภาครัฐ
- (2) สภาพการติดต่อทางธุรกิจกับต่างประเทศ แบ่งเป็น
  - 2.1) การเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติ (Foreign Direct Investment: FDI)
  - 2.2) การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)

4.4.1 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจภายในมณฑล

ในบรรดาพื้นที่ศึกษา 4 มณฑล ผู้เจียนนับว่ามีภาคเอกชนที่เข้มแข็ง มีบริษัทเอกชนกว่า 1 แสนราย ในปี 2005 มีการผลิตภาคเอกชนเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.1 ของมูลค่าการผลิตรวมทางอุตสาหกรรมของผู้เจียน และยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในด้านการส่งออก

อุปนิสัยการทำธุรกิจของชาวผู้เจียน⁴

ชาวผู้เจียนมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติก่อนชาวจีนในเมืองอื่นๆ ความรู้สึกของชาวต่างชาติที่มีต่อนักธุรกิจจีนก็มาจากลักษณะของนักธุรกิจผู้เจียน เป็นที่ทราบกันว่า เส้นทางสายไหมทางทะเลเป็นจุดเริ่มต้นของการค้าของผู้เจียน ในระยะเวลาหลายร้อยปีที่ผ่านมา การเดินเรือทางทะเลและการค้าต่างประเทศได้หล่อหลอมอุปนิสัย ตลอดจนกลยุทธ์ทางการค้าของนักธุรกิจผู้เจียน กล่าวโดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

⁴ ข้อมูลโดย อาจารย์หลี่ เหวินเหลียง (Li Renliang) อาจารย์ชาวต่างชาติประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

1. รู้จักวางแผนล่วงหน้า

นักธุรกิจผู้เจียนยึดถือคติเตือนใจที่ว่า “ยามสุขก็ต้องคิด เมื่อคิดก็มีการเตรียมตัว เมื่อมีการเตรียมตัวก็ปลอดภัย” เป็นแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากโลกการทำงานการค้าเปรียบเหมือนมหาสมุทรที่เต็มไปด้วยอันตรายและสิ่งที่ไม่แน่นอน ดังนั้น การคาดการณ์ในการทำการค้าก็เหมือนกับการดูท้องทะเลเพื่อพยากรณ์อากาศว่าจะมีฝนหรือพายุหรือไม่เพื่อเตรียมการป้องกันตัวไว้ เช่นเดียวกับการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในโลกการค้า ชาวผู้เจียนทุกคนนับว่าเป็นยอดฝีมือ โดยมักจะมีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า เมื่อมีเหตุคับขันเกิดขึ้นก็สามารถหาวิธีป้องกันไว้ได้ เพราะมีการเตรียมตัวไว้ล่วงหน้า

2. อพยพสู่ต่างแดน แสวงหาการพัฒนา

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและทรัพยากรบีบบังคับให้ชาวผู้เจียนหันมาทำการค้ากับต่างประเทศ เมื่อนักธุรกิจเหล่านี้ร่ำรวยขึ้นมา ต้องการซื้อที่ดินที่บ้านเกิดเมืองนอนตนเอง แต่ไม่สามารถซื้อได้เนื่องจากที่ดินเป็นของรัฐ จึงหันไปซื้อที่ดินที่อยู่อาศัยในต่างประเทศและไปใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศแทน

ที่ผ่านมาไม่ว่าในสมัยราชวงศ์หมิงหรือราชวงศ์ชิง ราชสำนักจะคำนึงถึงความมั่นคงของชาติเป็นหลัก ดังนั้น ไม่เพียงแต่จะไม่ส่งเสริมการค้าต่างประเทศเช่นที่ประเทศอังกฤษเคยทำ กลับยังทำการปราบปรามและกดขี่นักธุรกิจ ทำให้นักธุรกิจตัดสินใจไปสร้างครอบครัวในต่างแดน การค้าทางทะเลไม่เพียงทำให้นักธุรกิจอพยพไปต่างประเทศ ยังเป็นการสร้างโอกาสให้ญาติพี่น้อง คนทุกชนชั้น ทุกระดับ ทุกฐานะย้ายไปอาศัยอยู่ต่างประเทศมากขึ้น

ชาวผู้เจียนไปอยู่ต่างประเทศมากขึ้น แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าชาวผู้เจียนเหล่านี้จะตัดความสัมพันธ์กับบ้านเกิดเมืองนอน ตรงกันข้าม ชาวผู้เจียนมีความห่วงใยคนที่บ้านเกิดเมืองนอนมาก บางคนร่ำรวยแล้วก็โอนเงินกลับบ้านเพื่อนำไปใช้จ่ายในการจัดงานสมรส งานศพ ทำฮวงจุ้ย ซื้อที่ปลูกบ้าน หรือสร้างโรงเรียนเพื่อเป็นสาธารณะกุศล

ปัจจุบัน ชาวผู้เจียนจำนวนมากอาศัยอยู่ต่างประเทศ และคนเหล่านี้กลายเป็นแหล่งเงินตราต่างประเทศที่สำคัญที่โอนเงินเข้าสู่มณฑลผู้เจียนอีกทางหนึ่ง ตัวอย่างของสถานศึกษาที่ชาวจีนโพ้นทะเลบริจาคเงินสร้าง เช่น โรงเรียนจีเหมย มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เป็นต้น

3. “ใกล้ทะเลกินทะเล” เน้นการค้าทางทะเลเป็นหลัก

ตั้งแต่ปลายสมัยราชวงศ์หมิง ชาวตะวันตกไม่ว่าอังกฤษหรือโปรตุเกสได้พัฒนาการทำการค้าต่างประเทศ จึงเป็นแรงกระตุ้นทำให้นักธุรกิจผู้เจียนต้องการมีส่วนร่วมในการค้าต่างประเทศในฐานะนักธุรกิจอิสระ การค้าทางทะเลจึงเป็นวิถีชีวิตและช่องทางทำมาหากินที่สำคัญที่สุดสำหรับชาวผู้เจียน ในปลายราชวงศ์หมิง มีสินค้าส่งออกถึงกว่า 230 รายการ และสินค้านำเข้าถึง 116 รายการ รวมทั้งแร่ธาตุเงินจากแอฟริกาก็นำเข้ามาที่ผู้เจียนเช่นกัน

งานวิจัยคือหัวใจของ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4. การทำความดีหรือการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลกลายเป็นแฟชั่น

นักธุรกิจผู้เจียนจำนวนไม่น้อยชอบบริจาคเงินทองเพื่อสาธารณประโยชน์ วัตถุประสงค์คือ ต้องการสร้างภาพพจน์ ทำให้ธุรกิจของตนมีภาพพจน์ที่ดี ปัจจุบัน วัดวาอาราม ถนน โรงเรียน สะพาน คลองชลประทาน สถานดูแลผู้สูงอายุ ศาลเจ้าประจำตระกูล และศาลเจ้าประจำหมู่บ้านในผู้เจียนส่วนใหญ่สร้างจากเงินบริจาคของนักธุรกิจผู้เจียนที่อพยพไปอยู่ต่างประเทศ

5. คติพจน์ของนักธุรกิจผู้เจียน

1. “สามส่วนขึ้นอยู่กับฟ้าลิขิต เจ็ดส่วนมาจากการต่อสู้ จึงจะมีชัยชนะ”
2. “ทำธุรกิจดี จะได้มีศฤหาสน์สร้างด้วยทองคำ ทำการค้าดีจะได้ (ภรรยา) สิวเหมือนหยก”
3. “แย่งชิงเพื่อไม่ยอมแพ้ แต่ไม่แย่งชิงทรัพย์สิน สามส่วนอาศัยความรู้ความสามารถ เจ็ดส่วนอาศัยความกล้า”
4. “เงินที่ได้มาโดยไม่สุจริต ดั่งน้ำไหลเข้านา เงินที่ได้มาด้วยเลือดเนื้อ ยั่งยืนหมื่นๆ ปี
5. “ความยากจนไม่มีราก ความรวยก็ไม่มีพันธุ์”
6. “ทุกเรื่องยอมเขาสามส่วน ฟ้าดินกว้างใหญ่ทะเลสงบ หมั่นสะสมความดีความชอบสร้างความร่มรื่นให้ลูกหลานพึงพาอาศัย”
7. “ร้านใหญ่รังแกลูกค้า ลูกค้าใหญ่รังแกร้าน”
8. “สินค้าราคากำลังขึ้นให้รีบซื้อ สินค้าราคากำลังตกต่ำให้รีบขาย”
9. “สินค้าผ่านมือกำไรสามส่วน ไม่มีกำไรไม่แตะต้อง”
10. “ทำการค้าพูดถึงกำไร เป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลที่สุดแล้ว”

บทบาทของรัฐบาลในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

ในส่วนบทบาทของภาครัฐในการสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจภายในมณฑลให้มีความเป็นสากลและดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ ตัวอย่างเช่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

รัฐบาลผู้เจียนมีนโยบายจัดตั้ง “เขตเศรษฐกิจทางตะวันตก” (Westbank Economic Zone) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของผู้เจียนและบางส่วนของมณฑลกว้างตงและเจ้อเจียงด้วย และกำหนดให้

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของนโยบายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11 (2006-2010) ของมณฑลฝูเจี้ยน โดยจะมุ่งเน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมการผลิตสมัยใหม่ กระตุ้นการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ พัฒนาภาคบริการ

และภาคเอกชน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภูมิภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปฏิรูปหน่วยงานของรัฐบาล ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับไต้หวันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

เขตพัฒนาพิเศษต่างๆ

นอกเหนือไปจากเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เมืองเซี่ยเหมิน รัฐบาลฝูเจี้ยนยังได้ตั้งนิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหลายแห่ง เพื่อดึงดูดทุนจากต่างชาติ รวมทั้งการตั้งนิคมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และนิคมพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับมณฑลที่สำคัญอีกหลายแห่ง เช่น

1) **นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีฝูโจว (Fuzhou Economic and Technological Development Zone)** ตั้งอยู่ในเขตหามาเหว่ยทางตอนล่างของแม่น้ำหมิ่นเจียง มีเนื้อที่รวม 10 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยนิคมพัฒนาเศรษฐกิจระดับประเทศ นิคมการลงทุนของชาวไต้หวัน นิคมการค้าปลอดภาษี และนิคมพัฒนาทางอุตสาหกรรม

ตัวอย่างนักลงทุนรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท JVC, Hitachi, Mitsubishi และ Epson และยังมีบริษัท Air Products ของสหรัฐอเมริกาซึ่งเข้ามาลงทุนเปิดโรงงานเคมีเพื่อผลิตอุปกรณ์เกี่ยวกับภาพถ่าย เป็นต้น

2) **นิคมพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่เซี่ยเหมิน (Xiamen High-Tech Development Zone)** จัดตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (State Science and Technology Commission) และเป็นนิคมพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่ระดับชาติที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน เน้นการดำเนินงานด้านวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงใหม่ในเชิงพาณิชย์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวอย่างโครงการลงทุนที่สำคัญ เช่น บริษัท Formosa Plastics ของไต้หวัน บริษัท Philips เข้ามาจัดตั้งโรงงานผลิตหลอดไฟ และบริษัท ABB ของยุโรป เป็นต้น นอกจากนี้ นิคมเซี่ยเหมินฯ ยังเป็นที่ตั้งโรงผลิตไฟฟ้า 1 ใน 5 โรงของเมืองเซี่ยเหมิน สำหรับใช้ภายในนิคมฯ โดยเฉพาะ จึงมีต้นทุนค่าเช่าใช้ที่ดินและแรงงานถูกกว่าเมืองเศรษฐกิจทางตะวันออกบางแห่งของจีน เช่น มหานครเซี่ยงไฮ้ จึงกลายเป็นแหล่งดึงดูดผู้ประกอบการผลิตเพื่อส่งออกมากขึ้น

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

3) **นิคมส่งเสริมการลงทุนไต้หวันของเมืองเซียเหมิน (Xiamen Haicang Investment Zone)** ตั้งอยู่ทางตะวันตกของเมืองเซียเหมิน ครอบคลุมเนื้อที่กว่า 85 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 4 เขตพื้นที่ ได้แก่ เขตท่าเรือ ซึ่งมีเส้นทางเชื่อมโยงกับเส้นทางรถไฟสายอิงถาน-เซียเหมิน (Yingtian-Xiamen) นิคมอุตสาหกรรมซินหยาง (Xinyang industrial area) เน้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และ นิคมอุตสาหกรรมปิโตรเคมี รวมทั้งย่านที่พักอาศัย

การลงทุนในนิคมฯ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในโครงการสาธารณูปโภค เช่น การก่อสร้างสะพานไต้หวันเลียบชายฝั่งไปยังใจกลางเมืองเซียเหมินระยะทาง 6 กิโลเมตร ใช้เวลาเพียง 20 นาที โดยถือเป็นสะพานแห่งแรกในเอเชียที่ก่อสร้างโดยใช้สะพาน 3 ช่วงต่อกัน

ตัวอย่างบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในนิคมฯ ที่สำคัญ เช่น บริษัท Eastman Kodak ของสหรัฐอเมริกา โดยได้ร่วมทุนกับ Xiamen International ก่อสร้างโรงงานผลิตกล้องถ่ายรูปที่เมืองเซียเหมิน เป็นแห่งแรกในจีน โดยจะเป็นฐานผลิตกล้องถ่ายรูปที่ใหญ่ที่สุดในโลก ด้วยกำลังการผลิตกล้อง 120 ล้านตัวต่อปี บริษัท Tuntex ของไต้หวันเข้ามาตั้งโรงงานผลิตใยโพลีเอสเตอร์

นอกจากนี้ บริษัท Hutchison Whampoa เข้ามาร่วมทุนกับบริษัท Xiamen Haicang Port จัดตั้งบริษัทจัดการท่าเรือขนส่งสินค้า Xiamen International Container Terminals ประกอบด้วยท่าเทียบเรือคลังสินค้าเอนกประสงค์ 3 แห่ง เป็นต้น

4) **นิคมสินค้าทัณฑ์บนบนเซียงหยูในเมืองเซียเหมิน (Xiangyu Bonded Zone)** จัดตั้งขึ้นในปี 2004 มีเนื้อที่ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร โดยถือเป็นเขต Zone-Port Interactive Area (ZPIA) นำร่อง 1 ใน 7 เขตของจีน (อีก 6 แห่ง ได้แก่ ต้าเหลียน หมิงโป ชิงไห่ เซินเจิ้น เทียนจิน และจางเจี๋ยกั๋ง) โดยจะมุ่งเน้นที่การพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และภาษีของบริษัทในนิคมเซียงหยูตามแบบอย่างของเขต ZPIA ในนิคมไถ่เกาเฉียวของมหานครเซี่ยงไฮ้

นอกจากนี้ ผู้เจี้ยนยังมีนิคมพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นๆ อีก ได้แก่ นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหรงเฉียว (Rongqiao Economic and Technological Development Zone) นิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหลัวหยวนวาน (Luoyuanwan Economic and Technological Development Zone) เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร. อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

การจัดงานแสดงสินค้าและกิจกรรมระดับนานาชาติ

รัฐบาลผู้เจียนได้จัดงานแสดงสินค้าและการลงทุนขึ้นที่เมืองเซี่ยเหมินในช่วงประมาณเดือนกันยายนของทุกปี เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ ทั้งนี้ เมืองเซี่ยเหมินถือเป็นเมืองแรกของจีนที่มีการจัดงานในลักษณะดังกล่าว ในแต่ละปี มีนักธุรกิจจากต่างชาติมาร่วมงานกว่า 10,000 คน

4.4.2 สภาพการติดต่อทางธุรกิจกับต่างประเทศ

สภาพการติดต่อทางธุรกิจกับต่างประเทศ แบ่งเป็น

การเข้ามาของนักลงทุนต่างชาติ (Foreign Direct Investment: FDI)

เนื่องจากผู้เจียนมีอัตราค่าจ้างแรงงานโดยเฉลี่ยต่ำกว่ามณฑลเศรษฐกิจสำคัญที่อยู่ใกล้เคียง เช่น กว่างตงและเจ้อเจียง ทำให้บริษัทข้ามชาติจำนวนมากไม่เลือกที่จะเข้ามาลงทุนในผู้เจียน การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติจึงเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของมณฑล

ในปี 2005 ผู้เจียนมีมูลค่าการลงทุนจากต่างชาติตามสัญญาราว 6 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. และมูลค่าที่ใช้จริง 5.4 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. ส่วนใหญ่ลงทุนในนครฝูโจว เมืองเซี่ยเหมิน เฉียวหนโจว และ จางโจว

ตาราง แสดงการเปลี่ยนแปลง FDI ในผู้เจียน			
การลงทุนจากต่างชาติ	ปี 1979-2004	ปี 2004	ปี 2005
จำนวนสัญญา	35,790	2,277	1,988
มูลค่าตามสัญญา (พันล้าน เหรียญสหรัฐ.)	90.60	5.37	6.0
มูลค่าใช้จริง (พันล้าน เหรียญสหรัฐ.)	52.50	4.75	5.4

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006.

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ทั้งนี้ บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในผู้เจี้ยน ถือว่ามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของผู้เจี้ยนอย่างมาก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.4 ของมูลค่าการผลิตรวมทางอุตสาหกรรม และร้อยละ 62.6 ของมูลค่าการส่งออกรวมของผู้เจี้ยนในปี 2005

บริษัทต่างชาติที่ได้เข้ามาลงทุนในผู้เจี้ยนในปี 2005 ประมาณ 17,854 ราย มากเป็นอันดับ 6 ของจีน ส่วนใหญ่เป็นบริษัทของฮ่องกง รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเก๊า ตามลำดับ

ตัวอย่างบริษัทข้ามชาติชั้นนำของโลกที่เข้ามาลงทุนในผู้เจี้ยน เช่น Kodak, Dell, Boeing, Nokia, Siemens, GE, Can'kun, Swire, TDK, ABB, Mitsui, Marubeni, BP Amoco, Compaq, Alstom, และ Panasonic

สาขาที่มีการลงทุนส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านการผลิตอุตสาหกรรม สัดส่วนราวร้อยละ 72.4 ของมูลค่าที่มีการลงทุนในปี 2005 เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม กลุ่มสาธารณูปโภค เกษตรกรรม อสังหาริมทรัพย์ และโครงการที่อาศัยเงินทุนและเทคโนโลยีขั้นสูง และภายหลังจากการเปิดเสรีภาคบริการของจีนตามข้อผูกพันของ WTO คาดว่ามูลค่าการลงทุนจากต่างชาติในภาคบริการจะเพิ่มมากขึ้น

ในด้านรูปแบบการลงทุนจากต่างชาติ⁵ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการลงทุนโดยทุนของต่างชาติ 100% คิดเป็นร้อยละ 74.6 รองลงมาคือ การร่วมทุนกับจีน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และการร่วมมือกับจีน ร้อยละ 2.6

⁵ รูปแบบการลงทุนของต่างชาติในจีน แบ่งเป็น 3 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้ 1) กิจการทุนต่างชาติ 100 % คือ รูปแบบการลงทุนที่ผู้ลงทุนต่างชาติเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด อำนวยการบริหารอยู่ภายใต้การตัดสินใจของนักลงทุนต่างชาติแต่เพียงฝ่ายเดียว 2) กิจการร่วมทุน แบ่งผลกำไรหรือทรัพย์สินตามอัตราส่วนของทุนที่แต่ละฝ่ายได้ลงทุนไป และ 3) กิจการร่วมมือ/ร่วมประกอบการ จะต้องมีการตกลงกำหนดเงื่อนไข ลักษณะการลงทุน การบริหาร การแบ่งผลประโยชน์ ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย อย่างชัดเจนในข้อกำหนดของสัญญา

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

แหล่งเงินทุนต่างชาติรายใหญ่ที่สุดของผู้เจี้ยน ได้แก่ ฮ่องกง ในปี 2005 มีบริษัทฮ่องกงเข้ามาลงทุนเกือบ 2 หมื่นราย ด้วยมูลค่าเงินลงทุนตามสัญญาและมูลค่าที่ใช้จริง 48.7 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. และ 24.6 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 49 ของของ FDI ทั้งหมดที่เข้ามาลงทุนใน ผู้เจี้ยน โครงการลงทุนของฮ่องกงที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มโรงแรมเซงกรีล่า โดยกลุ่มบริษัท Kerry และโครงการต่างๆ โดยกลุ่มบริษัท China Merchants เป็นต้น

สำหรับแหล่งเงินทุนของต่างชาติอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐ (คิดเป็นร้อยละ 4.4 ของมูลค่าการลงทุนรวมในผู้เจี้ยน) สิงคโปร์ (ร้อยละ 3.7) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 2.9) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 2.3) และมาเก๊า (ร้อยละ 2.1) ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าข้อมูลทางสถิติจากหนังสือสถิติมณฑลผู้เจี้ยนประจำปี 2005 จะไม่มีการบันทึกมูลค่าการลงทุนจากไต้หวัน แต่จากแหล่งข้อมูลอื่น พบว่า มูลค่าการลงทุนจากไต้หวันได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา โดยมีบริษัทที่ลงทุนโดยไต้หวันในผู้เจี้ยนราว 3,750 ราย และคาดว่ามูลค่าการลงทุนจะเพิ่มสูงขึ้นอีกอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันของชาวผู้เจี้ยนและชาวไต้หวัน และการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันกันบริเวณช่องแคบไต้หวัน

การลงทุนของไทย สำหรับการลงทุนของไทยในผู้เจี้ยน ในปี 2004 ไทยมีมูลค่าการลงทุนตามสัญญาในผู้เจี้ยนรวม 5.17 ล้านเหรียญ สหรัฐ. รวมโครงการลงทุน 3 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุนที่ใช้จริงราว 10.83 ล้านเหรียญ สหรัฐ. คิดเป็นร้อยละ 0.2 ของมูลค่าการลงทุนรวมในผู้เจี้ยน จนถึงปี 2005 มีบริษัทของไทยเข้ามาลงทุนในผู้เจี้ยนประมาณ 73 ราย ตัวอย่างเช่น

- บริษัท ทวีก้าบอลล์ แมนูแฟคเจอร์ริง เป็นกิจการร่วมทุนของ บริษัท แกรนด์สปอร์ต จำกัด และบริษัทหยวนจี้ ของไต้หวัน
- บริษัทของเครือเจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี) ในผู้เจี้ยน เช่น
  - บริษัท Xiamen Chia Tai Agro-Industry Co., Ltd. เป็นการร่วมทุนของกลุ่มบริษัทในเครือซีพีและบริษัท Xiamen Livestock Group, Xiamen Feed Industry Co. และบริษัท Fujian Feed Industry Co. จัดตั้งขึ้นในปี 1989 ผลิตอาหารสัตว์และทำฟาร์มไก่ ด้วยกำลังการผลิตอาหารสัตว์ 1.5-2 แสนตันต่อปี และผลิตลูกไก่ราว 6 ล้านตัว
  - บริษัท Fuzhou Da Fu Co., Ltd. เป็นการลงทุนโดยกลุ่มบริษัทเครือซีพี 100% ตั้งอยู่ในนิคมพัฒนาทางเศรษฐกิจมาเหว่ยในผู้เจี้ยน จัดเป็นกิจการผลิตอาหารสัตว์และปศุสัตว์ที่ใหญ่ที่สุดของมณฑลผู้เจี้ยน

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

- บริษัท Pucheng Chia Tai Biochemistry Co., Ltd. ตั้งอยู่ทางเหนือของฝูเจี้ยน ติดกับเขตท่องเที่ยวทางธรรมชาติเขาอู่ชาน มีพื้นที่รวม 70,000 ตารางเมตร เป็นกิจการด้านเวชภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรมการหมัก
- บริษัท Quanzhou Daquan L-lysine Co., Ltd. เป็นการร่วมทุนของกลุ่มบริษัทเครือซีพีและบริษัท L-lysine Factory ของจีน จัดตั้งขึ้นในปี 1989 มีพื้นที่รวม 88,700 ตารางเมตร ผลิตผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทฯ ได้แก่ อาหารเสริมแร่ธาตุ (Feed Grade L-lysine Monohydrochloride) ด้วยกำลังการผลิต 1 หมื่นตันต่อปี

การค้าระหว่างประเทศ (International Trade)

มณฑลฝูเจี้ยนเป็นฐานทางอุตสาหกรรมและศูนย์กลางการค้าเพื่อการส่งออกที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน ในปี 2005 มีมูลค่าการส่งออก 34.8 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. และมูลค่าการนำเข้า 19.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 18.5 และร้อยละ 7.9 มีการค้าเกินดุล 24.4 พันล้านเหรียญ สหรัฐ.

ตารางการค้าระหว่างประเทศของฝูเจี้ยน

รายการ	ปี 2005	อัตราเปลี่ยนแปลง (%)	อันดับในจีน
การส่งออก (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	34.8	18.5	6
- โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	21.8	18.5	
การนำเข้า (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	19.6	7.9	9
- โดยบริษัทต่างชาติ (พันล้านเหรียญ สหรัฐ.)	14.0	10.2	

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

สินค้าส่งออกและตลาดส่งออกสำคัญ

สินค้าส่งออกสำคัญของฝูเจี้ยน ได้แก่ อุปกรณ์ในสำนักงานและเครื่องประมวลผลข้อมูล เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า เครื่องทำไฟฟ้าและชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตลาดส่งออกสำคัญของผู้เจียน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง กลุ่มประเทศในแอฟริกา และ
เยอรมนี

ตารางสินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกของผู้เจียน

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.)

ลำดับ	รายการ	ปี 2003	ปี 2004
1	อุปกรณ์ในสำนักงานและเครื่องประมวลผลข้อมูล	3,691.35	5,367.40
2	เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ตกแต่งเสื้อผ้า	2,379.38	3,566.47
3	รองเท้า ถุงเท้า	2,319.85	2,800.44
4	เครื่องทำไฟฟ้าและชิ้นส่วน	1,527.88	1,944.54
5	ผลิตภัณฑ์แร่ที่ไม่มีโลหะ	1,198.62	1,464.29
6	อุปกรณ์โทรคมนาคมและเครื่องเล่นและบันทึกเสียง	892.59	1,413.52
7	อุปกรณ์ถ่ายภาพ กล้อง และนาฬิกา	675.67	929.20
8	เฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์	608.63	792.16
9	ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	531.10	836.53
10	ผลิตภัณฑ์โลหะ	522.18	668.80

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2005

สินค้านำเข้าและแหล่งนำเข้าสำคัญ

สินค้านำเข้าสำคัญของผู้เจียน ได้แก่ เครื่องทำไฟฟ้าและชิ้นส่วน อุปกรณ์เฉพาะทางและเครื่องมือ
ทางวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ในสำนักงานและเครื่องประมวลผลข้อมูล และพลาสติกในรูปสารตั้งต้น เคมี
อินทรีย์ เป็นต้น

แหล่งนำเข้าสำคัญของผู้เจียน ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศในแอฟริกา มาเลเซีย และ
เยอรมนี

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตารางสินค้านำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกของญี่ปุ่น

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ลำดับ	รายการ	ปี 2003	ปี 2004
1	เครื่องทำไฟฟ้าและชิ้นส่วน	2,407.74	2,826.01
2	อุปกรณ์เฉพาะทางและเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์	1,184.97	1,976.16
3	อุปกรณ์ในสำนักงานและเครื่องประมวลผลข้อมูล	1,088.26	1,418.42
4	พลาสติกในรูปสารตั้งต้น	793.48	1,225.33
5	เคมีอินทรีย์	674.12	1,050.20
6	อุปกรณ์ที่ใช้อุตสาหกรรมพิเศษ	710.92	752.53
7	เหล็กกล้า	765.41	712.39
8	อุปกรณ์โทรคมนาคมและเครื่องเล่นและบันทึกเสียง	605.75	636.45
9	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	610.38	600.73
10	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมทั่วไปและชิ้นส่วน	439.19	524.50

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2005

ประเทศคู่ค้าสำคัญ

คู่ค้าสำคัญของญี่ปุ่น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 18.5 ของมูลค่าการค้ารวมของญี่ปุ่น รองลงมา ได้แก่ ญี่ปุ่น ฮังการี กลุ่มประเทศในแอฟริกา และเยอรมนี โดยไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 14 และมีมูลค่าน้อยกว่าประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันอย่างมาเลเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์

ตารางประเทศคู่ค้าสำคัญของฝูเจี้ยน

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ประเทศ	ปี 2003			ปี 2004		
	ค้ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ค้ารวม	ส่งออก	นำเข้า
รวม	35,325.51	21,131.73	14,193.78	47,084.42	28,952.14	18,132.28
ประเทศคู่ค้าสำคัญ 5 อันดับแรก						
1. สหรัฐอเมริกา	6,433.68	5,120.97	1,312.71	8,693.08	7,066.92	1,626.16
2. ญี่ปุ่น	6,551.11	4,275.20	2,275.91	7,895.67	5,150.02	2,745.65
3. ฮองกง	2,459.23	2,180.79	278.44	3,178.02	2,912.72	265.30
4. แอฟริกา	1,799.39	1,197.88	601.51	3,050.64	2,151.99	898.65
5. เยอรมนี	1,258.09	761.91	496.18	1,605.67	1,026.53	579.14
ประเทศคู่ค้าสำคัญในอาเซียน (ลำดับที่)						
มาเลเซีย (6)	994.28	324.27	670.01	1,221.96	441.86	780.10
สิงคโปร์ (7)	825.22	440.79	384.43	984.40	496.20	488.20
ฟิลิปปินส์ (12)	448.92	196.66	252.26	564.83	293.75	271.08
ไทย (14)	420.47	137.89	282.58	518.44	191.43	327.01

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2005

การค้าระหว่างฝูเจี้ยน-ไทย

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอาเซียนอื่นจากตารางข้างขึ้น พบว่าไทยเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับที่ 14 ของฝูเจี้ยน เป็นรองการค้าระหว่างฝูเจี้ยน-มาเลเซีย ฝูเจี้ยน-สิงคโปร์ และฝูเจี้ยน-ฟิลิปปินส์

งานวิจัยคือหัวใจของ
 Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตารางการค้าระหว่างผู้เจียน-ไทย ปี 1999-2005

(หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.)

ปี	การค้ารวม	การส่งออก ไทย	การนำเข้าจาก ไทย	ดุลการค้า
1999	198.00	64.91	133.09	ขาดดุลไทย
2000	233.90	92.47	141.43	ขาดดุลไทย
2001	237.36	90.89	146.47	ขาดดุลไทย
2002	331.55	107.70	223.85	ขาดดุลไทย
2003	420.47	137.89	282.58	ขาดดุลไทย
2004	518.44	191.43	327.01	ขาดดุลไทย
2005	607.13	248.95	358.18	ขาดดุลไทย

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2005 และ กรมศุลกากรจีน แปลโดยคณะนักวิจัยไอทีดีเพื่อ
เสนอกระทรวงพาณิชย์, พฤษภาคม 2549.

การค้าระหว่างผู้เจียน-ไทยตั้งแต่ปี 1999-2005 มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2005 มีมูลค่า 607.13 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ขยายตัวร้อยละ 17.2 จากปี 2004 และเพิ่มขึ้น 3 เท่า จากปี 1999 โดยมีมูลค่าการส่งออกมาไทยและนำเข้าจากไทยเป็นมูลค่า 248.95 ล้านเหรียญ สหรัฐ. และ 358.18 ล้านเหรียญ สหรัฐ. ตามลำดับ โดยผู้เจียนเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับไทยมาโดยตลอด

สินค้านำเข้าสำคัญจากไทย

ในปี 2005 สินค้าที่ผู้เจียนนำเข้าจากไทย ได้แก่ เครื่องประมวลผลข้อมูลและชิ้นส่วน สินค้าประเภทพลาสติกในรูปสารตั้งต้น และเคมีอินทรีย์ต่างๆ ซึ่งเป็นสินค้าสำคัญที่ผู้เจียนนำเข้าจากตลาดโลก สินค้าสำคัญอื่นๆ ที่นำเข้าจากไทย ได้แก่ ยางธรรมชาติ หนังกบ น้ำตาล และ ข้าว เป็นต้น

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

ตารางสินค้านำเข้าสำคัญของผู้เจียนจากไทย ปี 2005

(หน่วย: เหรียญ สหรัฐ.)

ลำดับ	พิกัด	รายการ	ปี 2005	สัดส่วนต่อการค้าไทย-จีน (%)
1	8471	เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติและหน่วยต่างๆของเครื่องดังกล่าว รวมทั้งเครื่องอ่านข้อมูลระบบแม่เหล็กหรือแสง เครื่องจักรถ่ายทอข้อมูล ให้เป็นรหัสลงบนสื่อบันทึกข้อมูลและเครื่องจักรสำหรับประมวลผลข้อมูลดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น	95,140,323	0.68
2	4001	ยางธรรมชาติ บาลาตา กัดตาเปอร์ชา กวายุล ชิเคิล และกัมธรรมชาติที่คล้ายกัน ในลักษณะชั้นปฐุม เป็นแผ่นบาง หรือเป็นแถบ	31,307,301	0.22
3	2902	ไซคลิกไฮโดรคาร์บอน	26,144,135	0.19
4	3901	โพลีเมอร์ของเอทิลีน ในลักษณะชั้นปฐุม	25,801,309	0.18
5	8542	วงจรรวมและไมโครแอสเซมบลีที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์	24,797,994	0.18
6	4107	หนังพอกที่จัดทำเพิ่มเติมภายหลังการพอกหรือครีส์ตัง รวมถึงหนังพอกที่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์ของสัตว์จำพวกโคกระบือหรือจำพวกม้าไม่มีขนติด	14,978,896	0.11
7	3907	โพลีเอซีทีล โพลีเอเทอร์อื่นๆ และอีพอกไซด์เรซิน ในลักษณะชั้นปฐุม, โพลีคาร์บอเนต แอลคิดเรซิน โพลีแอลลิลเอสเทอร์ และโพลีเอสเทอร์อื่นๆ ในลักษณะชั้นปฐุม	13,884,157	0.10
8	1701	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ในทางเคมีในลักษณะของแข็ง	10,908,246	0.08
9	2917	กรดโพลีคาร์บอกซิลิก และแอนไฮไดรต์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์ และเพอร์ออกซิเอซิด ของกรดโพลีคาร์บอกซิลิก รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลไฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว	10,160,429	0.07
10	1006	ข้าว	8,386,817	0.06
11	8517	เครื่องอุปกรณไฟฟ้าสำหรับโทรศัพท์หรือโทรเลขแบบใช้สาย	6,771,176	0.05
12	7208	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ	5,995,091	0.04
13	8541	ไดโอด ทรานซิสเตอร์และกลอุปรณึ่งตัวนำที่คล้ายกัน กลอุปรณึ่งตัวนำแบบไวแสงและไฟโตวอลตาอิกเซล ไดโอดเปล่งแสงและผลึกพีเอไซอิลิกทริกที่ประกอบแล้ว	5,457,890	0.04
14	2611	สินแร่และหัวแร่ทั้งสเดน	3,846,422	0.03
15	4005	ยางผสมชนิดอันวัลแคนไนท์ในลักษณะชั้นปฐุม หรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแถบ	3,673,353	0.03

ที่มา: กรมศุลกากรจีน แปลโดยคณะนักวิจัยไอทีดีเพื่อเสนอกกระทรวงพาณิชย์, มิถุนายน 2549.

งานวิจัยคือหัวใจของ
Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

สินค้าส่งออกสำคัญไปไทย

ในปี 2005 สินค้าที่ผู้เจียนส่งออกมาไทย ได้แก่ คอนเทนเนอร์ หินก่อสร้างและของที่ทำด้วยหิน เครื่องประมวลผลข้อมูล มอเตอร์ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับโทรศัพท์ กระจกใสแวแสง ร่ม และเครื่องทำน้ำร้อน เป็นต้น

ตารางสินค้าส่งออกสำคัญของผู้เจียนไปไทย ปี 2005

(หน่วย: เหรียญ ทรอ.)

ลำดับ	พิกัด	รายการ	ปี 2005	สัดส่วนต่อ การค้าไทย-จีน (%)
1	8609	คอนเทนเนอร์ (รวมถึงคอนเทนเนอร์สำหรับขนส่งของไหล) ที่ออกแบบและติดตั้งเป็นพิเศษสำหรับการขนส่งตั้งแต่หนึ่งวิธีขึ้นไป	22,144,000	0.28
2	6802	หินที่ใช้ทำอนุสาวรีย์หรือหินก่อสร้าง ที่จัดทำแล้ว (ยกเว้นหินชนวน) และของทำด้วยหินดังกล่าว นอกจากของตามประเภทที่ 68.01 (หินปูถนน หินขอบถนนและหินปูพื้น) รวมทั้งหินโมเสกและของที่คล้ายกัน ทำด้วยหินธรรมชาติ (รวมถึงหินชนวน) จะมีแผ่นรองรับหรือไม้ก็ตาม รวมทั้งเม็ด หิน และผงของหินธรรมชาติ(รวมถึงหินชนวน) ที่แต่งสี	11,587,200	0.15
3	8471	เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติและหน่วยต่างๆ ของเครื่องดังกล่าว รวมทั้งเครื่องอ่านข้อมูลระบบแม่เหล็กหรือแสง เครื่องจักรถ่ายถอดข้อมูลให้เป็นรหัสลงบนสื่อบันทึกข้อมูลและเครื่องจักรสำหรับประมวลข้อมูลดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น	11,019,465	0.14
4	8501	มอเตอร์ไฟฟ้าและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	10,436,940	0.13
5	8517	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับโทรศัพท์หรือโทรเลขแบบใช้สาย	10,332,140	0.13
6	3703	กระจกใสแวแสง กระจกแข็งใสแวแสงและสิ่งทอใสแวแสง ใช้ในการถ่ายรูปที่ยังไม่ได้ถ่ายหรืออัด	8,299,369	0.11
7	6601	ร่ม และร่มพับกันแดด (รวมถึงร่มที่เป็นไม้เท้า ร่มปักในสวนและร่มที่คล้ายกัน)	8,089,944	0.10
8	8708	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์	7,576,556	0.10
9	8540	หลอดเทอร์มิโอนิก หลอดโคลด์แคโทด หรือหลอดโฟโตแคโทด (เช่น หลอดสูญญากาศ หลอดบรรจุไอหรือก๊าซ หลอดเมอร์คิวรีอาร์กสำหรับกลับกระแสไฟฟ้า หลอดแคโทดเรย์ หลอดของกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์)	5,273,978	0.07

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

10	8516	เครื่องทำน้ำร้อนด้วยไฟฟ้าแบบทำน้ำร้อนชั่วขณะที่ใช้ หรือแบบทำน้ำร้อนเก็บสะสม และเครื่องทำความร้อนด้วยไฟฟ้าแบบจุ่ม เครื่องอุปกรณ์ทำความร้อนด้วยไฟฟ้าให้แก่บรรยากาศรอบๆ และเครื่องอุปกรณ์ทำความร้อนด้วยไฟฟ้าให้แก่ดิน เครื่องอุปกรณ์แต่งผม (เช่น เครื่องเป่าผม เครื่องม้วนผม เครื่องทำให้คิม้วนผมร้อน) และเครื่องอุปกรณ์เป่ามือให้แห้งที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า เตารีดไฟฟ้า เครื่องใช้อื่นๆ ที่ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้าชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือน รวมทั้งตัวต้านทาน สำหรับทำความร้อนด้วยไฟฟ้า นอกจากของตามประเภทที่ 85.45 (คาร์บอน)	5,059,123	0.06
11	8525	เครื่องส่งสำหรับวิทยุโทรศัพท์ วิทยุโทรเลข วิทยุกระจายเสียง หรือโทรทัศน์ รวมทั้งกล้องถ่ายโทรทัศน์ กล้องถ่ายบันทึกวีดิโอภาพนิ่ง และกล้องถ่ายบันทึกภาพดิจิทัล	4,872,305	0.06
12	7607	ฟอยล์อะลูมิเนียม มีความหนา (ไม่รวมถึงวัตถุรองรับ) ไม่เกิน 0.2 มิลลิเมตร	4,734,327	0.06
13	8504	หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องเปลี่ยนไฟฟ้าชนิดอยู่คงที่ (สแตติกคอนเวอร์เตอร์) (เช่น เครื่องกลับกระแสไฟฟ้า) และตัวเหนี่ยวนำ	4,695,963	0.06
14	8481	แท็บ ก๊อกล วาล์ว และเครื่องใช้ที่คล้ายกัน สำหรับใช้กับหลอดหรือท่อเปลือกบอยเลอร์ แท็งก์ แวด หรือใช้กับของที่คล้ายกัน รวมถึงวาล์วลดความดันและวาล์วที่ควบคุมโดยอุณหภูมิ	3,798,141	0.05
15	8413	เครื่องสูบของเหลว รวมทั้งเครื่องตักยกของเหลว	3,686,166	0.05

ที่มา: กรมศุลกากรจีน แปลโดยคณะนักวิจัยโอทีดีเพื่อเสนอกระทรวงพาณิชย์, มิถุนายน 2549.

4.5 อุตสาหกรรมหลัก (Core Industry) ของมณฑลผู้เจี้ยน

4.5.1 อุตสาหกรรมการผลิต

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากตารางแสดงสัดส่วนการผลิตของอุตสาหกรรมหลักของผู้เจี้ยน พบว่า อุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม และคอมพิวเตอร์ สัดส่วนราวร้อยละ 15.9 ของผลผลิตรวมของมณฑล รองลงมา ได้แก่ การผลิตพลังงานไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ และ อุตสาหกรรมดั้งเดิม เช่น สิ่งทอ เป็นต้น

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
สถาบันวิจัย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ตารางสัดส่วนอุตสาหกรรมหลักของผู้เจี้ยน ปี 2005	
กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก	สัดส่วนต่อผลผลิตรวมทางอุตสาหกรรม (%)
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม คอมพิวเตอร์	15.9
การผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อน	7.5
ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	5.8
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	5.8
เครื่องหนัง ขนสัตว์ และผลิตภัณฑ์	6.0
เครื่องแต่งกาย รองเท้า และหมวก	5.5
อุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องจักรกล	4.3

ที่มา: Fujian Statistical Yearbook 2006

ตัวอย่างข้อมูลอุตสาหกรรมหลักของผู้เจี้ยน เช่น

อุตสาหกรรมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โทรคมนาคม

ผู้เจี้ยนถือเป็นศูนย์กลางการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญของจีน โดยเฉพาะสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของมณฑล คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.9 ของมูลค่าการผลิตรวมทางอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ผู้เจี้ยนถือเป็นผู้ผลิตไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของจีน ด้วยสัดส่วนการผลิตร้อยละ 12 ของผลผลิตรวมทั่วประเทศ

ผู้เจี้ยนมีฐานอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อยู่ 4 แห่ง ได้แก่ ฐานอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่นครฝูโจว นิคมพัฒนาหมาเหวย (Mawei Development Zone) นิคมพัฒนาหวังเฉียวในเมืองฝูชิง (Fuqing Rongqiao Development Zone) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ เซี่ยเหมิน (Xiamen Special Economic Zone) นอกจากนี้ รัฐบาลผู้เจี้ยนยังมีแผนที่จะจัดตั้งฐานอุตสาหกรรมไฮเทคใหม่ที่เมืองจางโจว เมืองเฉวียนโจว และเมืองฝูเถียน พร้อมกับฐานอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งใหม่ที่นครฝูโจวและเซี่ยเหมินด้วย

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

บริษัทผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น บริษัท Fujian Electronics and Information Group ร่วมทุนกับบริษัท Hitachi and Toei Shoko จัดตั้งบริษัทผลิตสินค้าระดับบน เช่น โทรทัศน์ และบริษัท TPV Technology ซึ่งเป็นผู้ผลิตหลอดภาพโทรทัศน์ที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลกของฮ่องกงเข้ามาตั้งกิจการผลิตจอ LCD ที่เมืองฝูจิง ด้วยกำลังการผลิตสูงถึง 6 ล้านชิ้นต่อปี ทั้งนี้ บริษัทฯ แห่งนี้เคยมีโครงการที่จะโยกย้ายโรงงานไปยังมหานครชางไห่ แต่เนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีที่รัฐบาลฝูเจี้ยนให้เป็นเวลา 5 ปี จึงตัดสินใจไม่ย้ายไปเป็นต้น ทั้งนี้ ผลผลิตด้านอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวคิดเป็นผลผลิตรวมรวมกว่าร้อยละ 25 ของบริษัทต่างชาติในฝูเจี้ยน

นอกจากนี้ ฝูเจี้ยนยังเป็นเมืองแรกในโลกที่มีการเปิดใช้ระบบ General Packet Radio Services หรือ GPRS ที่นครฝูโจวในปี 2001 โดยบริษัท Fujian Mobile Communications เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาและสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้สะดวกขึ้นด้วย

อุตสาหกรรมพลังงานไฟฟ้าและความร้อน

เนื่องจากมีแหล่งทรัพยากรน้ำเป็นจำนวนมาก ฝูเจี้ยนจึงเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกของจีน ด้วยกำลังการผลิตกว่า 610 ร้อยล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี หรือร้อยละ 8 ของปริมาณไฟฟ้าพลังน้ำรวมทั่วประเทศ สถานีผลิตไฟฟ้าที่สำคัญตั้งอยู่ที่เขตสุยโข่ว (Shuikou) เขตซาสิโข่ว (Shaxikou) นครฝูโจว เมืองจางผิง (Zhangping) และเมืองหย่งอัน (Yong'an) สถานีผลิตไฟฟ้าอีกแห่งที่เขตชงหยู่ (Songyu) ในเมืองเซี่ยเหมิน และสถานีผลิตไฟฟ้าเหมยโจวหวาน (Meizhouwan) ใกล้เมือง เซี่ยเหมิน ซึ่งเป็นโรงผลิตไฟฟ้าแห่งแรกในจีนที่ลงทุนโดยต่างชาติ 100%

นอกจากนี้ ยังมีแผนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าอื่นๆ เช่น โรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาด 600 เมกะวัตต์ที่เมืองเมี่ยนหัวถาน (Mianhuatan) และขนาด 330 เมกะวัตต์ที่เมืองมู่หยางซี (Muyangxi) และโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหิวชือ (Houshi) ขนาด 2,400 เมกะวัตต์ ในระยะที่ 2 ที่เมืองจางโจว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ทำให้ความต้องการพลังงานไฟฟ้าใน ฝูเจี้ยนเพิ่มขึ้นจนไม่เพียงพอต่อความต้องการและสวนทางกับปริมาณการผลิต

งานวิจัยคือหัวใจของ

Thammasat University

ดร.อัศวรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ผู้เจี้ยนยังมีโรงไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติขนาด 1,500 เมกะวัตต์ในเมืองเจียนโจว และกำลังก่อสร้างโรงก๊าซเหลวแห่งที่ 2 ของจีนขึ้นในปี 2008 โดยความร่วมมือของบริษัท China National Offshore Oil Corp (CNOOC) และกลุ่ม BP ร่วมกับบริษัทจากฮ่องกง มีกำลังการผลิต 2-3 ล้านตันต่อปี

นอกจากนี้ ผู้เจี้ยนมีโรงไฟฟ้าพลังลมนำร่องขนาด 6 เมกะวัตต์ ซึ่งดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี 2000 และมีแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังลมขนาด 100 เมกะวัตต์ ในอำเภอผิงถาน (Pingtan) โดยกลุ่มบริษัท Longyuan Power Group และโรงไฟฟ้าพลังลมที่เมืองฝูเถียน ในปี 2008 และจะทำการพัฒนาโครงข่ายพลังงานทางเลือกอื่นๆ ตามแนวชายฝั่งโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ขาดแคลนพลังงานไฟฟ้าด้วย

อุตสาหกรรมยานยนต์

อุตสาหกรรมยานยนต์ของผู้เจี้ยนกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว มีฐานการผลิตสำคัญที่เมืองชิงโข่ว (Qingkou) และจัดเป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน ผู้เจี้ยนตั้งเป้าหมายการผลิตรถยนต์ให้ได้ 3 แสนคัน ภายในปี 2010 ปัจจุบันเมืองชิงโข่วมีบริษัทผลิตรถยนต์ของได้หวนเข้ามาตั้งกิจการแล้วกว่า 30 บริษัท เช่น บริษัท Fujian Auto Industry Group และ China Motor Corporation และ Xiamen Golden Dragon Van เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัท Fujian Auto Industry Group และ China Motor Corporation ยังได้ร่วมทุนกับบริษัท Daimler Chrysler ตั้งโรงงานผลิตรถยนต์ที่นครฝูโจว โดยบริษัทของผู้เจี้ยนถือหุ้นร้อยละ 50 และวางเป้าหมายการผลิต Mercedes-Benz Sprinter, Vito และรถ Viano ไว้ที่ 40,000 คันต่อปี

นอกจากนี้ บริษัท China Motor Corporation ก็ได้ร่วมทุนกับบริษัท Mitsubishi จัดตั้งบริษัท Southeast (Fujian) Motor Corporation ในปี 1995 ผลิตรถมินิแวน และรถเก๋งยี่ห้อ "Lioncel" ซึ่งจำลองแบบมาจากรถยนต์ Mitsubishi Lancer

ทั้งนี้ บริษัท Southeast (Fujian) Motor และ Xiamen Golden Dragon Van สามารถครองตลาดรถยนต์ในผู้เจี้ยนรวมกันได้เกือบร้อยละ 70 นอกจากนี้ บริษัทเอกชนของไทย คือ บริษัท เบสทีลิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ร่วมมือกับบริษัท Xiamen Golden Dragon จากผู้เจี้ยน ได้เริ่มนำเข้ารถยนต์ยี่ห้อ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ

“Golden Dragon” มาประกอบและจำหน่ายในประเทศไทย⁶ โดยเป็นการนำเข้าชิ้นส่วนจากจีนเกือบทั้งหมดแล้วมาประกอบเป็นรถในประเทศไทย

อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ

นอกจากนี้ ผู้เจียนยังถือเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษรายใหญ่ของจีน โดยเฉพาะกระดาษหนังสือพิมพ์และเป็นที่ตั้งโรงพิมพ์กระดาษที่ใหญ่ที่สุดในจีน บริษัทผู้ผลิตกระดาษรายใหญ่ของผู้เจียน ได้แก่ บริษัท Nanping Paper Industry ซึ่งได้ก่อสร้างโรงล้างสีใยกระดาษที่ใช้แล้ว โดยร่วมมือกับบริษัท Andritz AG Graz ของเยอรมนีและยังได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากเยอรมนี เป็นต้น

4.5.2 อุตสาหกรรมด้านเกษตรกรรม

แม้ว่าผู้เจียนจะเน้นการผลิตในด้านอุตสาหกรรม และมีพื้นที่การทำเกษตรกรรมที่ค่อนข้างจำกัดกระจาย หากแต่ผู้เจียนก็นับเป็นแหล่งผลิตพืชผลเกษตรกรรมเขตร้อนแห่งหนึ่งของจีน ตัวอย่างผลิตผลทางการเกษตรของผู้เจียนที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันเทศ ข้าวสาลี และผลไม้เมืองร้อน ทั้งนี้ ผู้เจียนถือเป็นแหล่งผลิตลำไยที่สำคัญของจีน และยังมีผลิตผลทางการเกษตรอื่นๆ เช่น อ้อย เพรชชืด ลิ้นจี่ ใบชา ถั่วเหลือง งา สับปะรด ส้มโอ กล้วยหอม เม็ดบัว หน่อไม้ เห็ด ปอกระเจา ไบยาสูบ ยางสน สมุนไพร น้ำมันชา น้ำมันดั่งอ้ว และต้นน้ำมันจีน สำหรับสินค้าที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ส้มของ นครฝูโจว ลำไยเมืองผู้เถียน ลิ้นจี่เมืองจางโจว และส้มโอเมืองเซี่ยเหมิน

เนื่องจากเป็นมณฑลที่มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดแห่งหนึ่งของจีน ผู้เจียนจึงเป็นผู้ผลิตสินค้าจากไม้รายใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากมณฑลเฮยหลงเจียง ด้วยสัดส่วนการผลิตร้อยละ 10 ของผลผลิตรวมทั้งประเทศ

นอกจากนี้ ผู้เจียนยังเป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำรายใหญ่ โดยเฉพาะกุ้ง หอย ปู ปลา ซึ่งมีมูลค่าผลผลิตมากเป็นอันดับ 3 ของจีน

⁶ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย, “โกลเด้นดรากรอน’ ของจีนเตรียมบุกตลาดไทย,” <<http://www.thailand->

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4.5.3 อุตสาหกรรมบริการ: ด้านการท่องเที่ยว

จากสถิติของ CNTA⁷ ในปี 2004 มณฑลฝูเจี้ยนมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด 1.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.5 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวจากต่างชาติ (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน) 629,173 คน มากเป็นอันดับที่ 12 ของจีน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 36.9 ส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ในจำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวจากไทยราว 12,499 คน

ทั้งนี้ มีนักท่องเที่ยวจากจีนเองเดินทางมาฝูเจี้ยนสูงถึง 46 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.1 ส่งผลให้มณฑลมีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด 1,065 ล้านเหรียญ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.2 คิดเป็นสัดส่วนของ GDP มณฑล เท่ากับร้อยละ 9.17

ตาราง ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของฝูเจี้ยน ปี 2004			
จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (คน)	ชาวต่างชาติ (คน) (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านเหรียญ สหรัฐ.)	จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวติดอันดับมรดกโลก
1,728,997 อันดับ 6 ของจีน	629,173 อันดับ 12 ของจีน	1,065 อันดับ 6 ของจีน	1 แห่ง

ที่มา: China National Tourism Administration และ Fujian Statistical Yearbook 2005

แหล่งท่องเที่ยว ฝูเจี้ยนมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติ รวมทั้งแหล่งโบราณสถาน วัด เจดีย์ พระราชวัง และที่พักอาศัยของผู้มีชื่อเสียง เช่น วัดหย่งเฉวียน ในนครฝูโจว วัดหนานฝูถั่ว และเกาะกู่ลิ่งยวี่ ในเมืองเซี่ยเหมิน เป็นต้น รวมทั้งมีโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือ และมรดกทางศาสนา เนื่องจากฝูเจี้ยนมีการติดต่อกับต่างชาติมาตั้งแต่อดีต

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ภูเขาภูซานในฝูโจว ภูเขาไท่เหลาทางตะวันออกเฉียงใต้ของฝูเจี้ยน และภูเขาว่านชือซานในเซี่ยเหมิน ที่สำคัญ คือ โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ

⁷ ข้อมูลส่วนใหญ่จาก China National Tourism Administration, <http://www.cnta.com/lyen/index.asp>.

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวข้อ **เขตมณฑลเหอเป่ย์ (Hebei Province)** ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติจากองค์การยูเนสโก ในปี 1999 และเป็นเทือกเขาที่สวยงามที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของ

เมืองหนานผิง กั้นแนวชายแดนทางตอนเหนือระหว่างฝูเจี้ยนและมณฑลเจียงซี ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 300-2,148 เมตร ประกอบด้วยยอดเขาสูง เนินเขา หน้าผาสูง แม่น้ำ และป่าไม้มากมาย มีบริการส่งแพไม้ไฟไปตาม “ธารน้ำเก้าโค้ง” (Jiuqu River) การคมนาคมมายังเทือกเขาคู่ชานค่อนข้างสะดวกสบายทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน ที่คู่ชานยังมีชาดำหังผา (Big Red Robe) ซึ่งเป็นชาขึ้นชื่อเป็นเครื่องดื่มชาโบราณที่ใช้เลี้ยงรับรองผู้นำประเทศ

ในด้านชายแดนที่มีชื่อเสียงของฝูเจี้ยน เช่น หาดกู่หล่างอยู่ในเซี่ยเหมิน หาดหลัววานในเกาะตงชาน หาดหลงว้างโถงที่ฝิงถาน และเกาะเหมยโจวที่ฝูเถียน จุดทิวทัศน์ริมน้ำ ได้แก่ ลำธารเก้าโค้งที่ภูเขาคู่ชาน และทะเลสาบจินหู ซึ่งเป็นทะเลสาบที่มนุษย์สร้างขึ้น นอกจากนี้ยังมีเขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาคู่ชาน (Wuyi Mountain Nature Reserve) และเขตอนุรักษ์ธรรมชาติเขาเหมยฮวา (Meihua Mountain Nature Reserve) ในเมืองหลงเถียน (Longyan)

ธุรกิจโรงแรมที่พัก ฝูเจี้ยนมีโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวมากกว่า 300 ส่วนใหญ่เป็นกิจการของรัฐวิสาหกิจ ส่วนโรงแรมที่ลงทุนโดยนักธุรกิจจากฮ่องกง มาเก๊า และได้หวันมีประมาณ 20 แห่ง และลงทุนโดยต่างชาติจากประเทศอื่นอีกประมาณ 30 แห่ง

สำหรับโรงแรมระดับห้าดาวในนครฝูโจว ได้แก่ โรงแรม Foreign Trade Centre โรงแรม Golden Resources International โรงแรม Hot-Spring โรงแรม Lakeside Hotel โรงแรม Ramada Plaza และโรงแรม Shangri-la ส่วนโรงแรมระดับห้าดาวในเมืองเซี่ยเหมิน ได้แก่ โรงแรม Mandarin โรงแรม Powerlong โรงแรม Riyuegu Hotsprings Hotel โรงแรม Sheraton โรงแรม Seaside International และโรงแรม Sofitel Plaza

นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รัฐบาลฝูเจี้ยนมีบทบาทสำคัญ เช่น การส่งเสริมให้เมืองเซี่ยเหมินเป็น “เมืองท่องเที่ยวบนเส้นทางเรือสำราญนานาชาติ” (International Cruise City) มีการสร้างท่าเรือซึ่งสามารถรองรับเรือสำราญขนาด 150,000 ตัน เช่น เรือควีน แมรี่ ที่ 2 ของบริษัท Cunard ซึ่งเป็นบริษัทนำเที่ยวทางเรือที่ใหญ่ที่สุดในโลกได้ คาดว่าในปี 2010 เมืองเซี่ยเหมินจะสามารถรับนักท่องเที่ยวได้ถึง 1.5 ล้านคน นอกจากนี้ ยังมีการก่อสร้างท่าจอดเรือยอชต์ได้มากถึง 900 ลำ และจะเป็นท่าเรือยอชต์ที่ใหญ่ที่สุดในจีน พร้อมด้วยการดึงดูดให้มีการลงทุนในการสร้างโรงแรมระดับห้าดาวและสิ่งอำนวยความสะดวกหรูหราอื่นๆ ด้วย

ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

งานวิจัยคือหัวใจของ
ธรรมศาสตร์

งานวิจัยคือหัวใจของ

ดร.อักษรสรี พานิชสาส์น และคณะ

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

4.6 บทวิเคราะห์ศักยภาพทางเศรษฐกิจ

4.6.1 จุดแข็ง

- เศรษฐกิจของมณฑลฝูเจี้ยนมีขนาดใหญ่ติดอยู่ในอันดับต้นของประเทศจีน มี GDP ติดอันดับที่ 11 ของจีน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีอยู่ในอันดับที่ 9
- มณฑลฝูเจี้ยนมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากตั้งอยู่ริมชายฝั่งทะเล ซึ่งชายฝั่งมีความยาวถึง 3,000 กิโลเมตร มีท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่หลายแห่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนต่อการพัฒนาภาคการค้าระหว่างประเทศและการติดต่อกับตลาดโลก ส่งผลให้ภาคการค้าระหว่างประเทศของฝูเจี้ยนมีการพัฒนาก้าวหน้า
- ในแง่ตลาด ฝูเจี้ยนมีศักยภาพในการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ทั้งการนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบเข้ามาเพื่อป้องกันการผลิตในสาขาอุตสาหกรรม และการนำเข้าสินค้ามาเพื่อการบริโภค เนื่องจากผู้บริโภคของฝูเจี้ยนมีรายได้และมีกำลังซื้อค่อนข้างสูง

4.6.2 จุดอ่อน

- ด้านต้นทุนการผลิตของมณฑลฝูเจี้ยนเริ่มจะเพิ่มสูงขึ้นมาก ทั้งด้านค่าแรงและต้นทุนด้านพลังงาน นอกจากนี้ จุดแข็งในการผลิตอุตสาหกรรมเบาของฝูเจี้ยนก็เริ่มจะอืดตัว เริ่มมีผลต่อความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ทำให้นักธุรกิจในฝูเจี้ยนเริ่มสนใจออกไปลงทุนในมณฑลใกล้เคียงอื่นๆ ที่มีต้นทุนต่ำกว่า เช่น มณฑลเจียงซี
- ลักษณะภูมิประเทศของฝูเจี้ยนเป็นเนินเขาในด้านตะวันตก ทำให้เส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงมณฑลตอนในอาจจะคดเคี้ยว และมีต้นทุนการสร้างเครือข่ายเส้นทางภายในมณฑลที่สูง ส่งผลต่อการพัฒนาเส้นทางถนนและเศรษฐกิจในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตชนบทของฝูเจี้ยน
- ในขณะนี้ การแข่งขันทางธุรกิจในมณฑลฝูเจี้ยนเริ่มมีความเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้น มีทั้งการแข่งขันกับนักธุรกิจชาวจีน และการแข่งขันกับนักธุรกิจต่างชาติ โดยเฉพาะจากไต้หวันและฮ่องกง